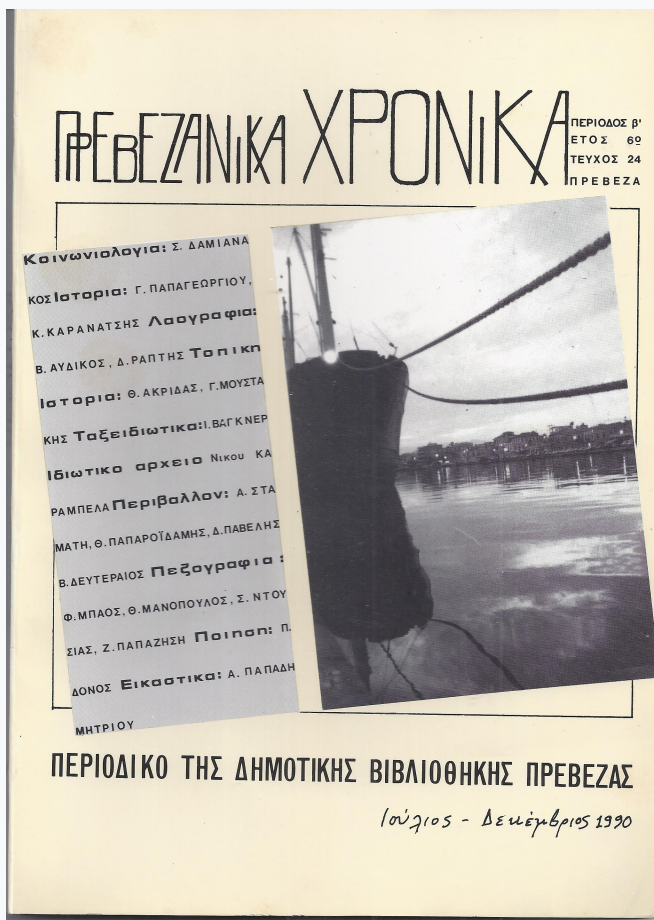

Πρεβεζάνικα Χρονικά

No 24 (1990)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 24 (1990)

Το Καραμοσάλι

Θωμάς Μανόπουλος

doi: [10.12681/prch.41348](https://doi.org/10.12681/prch.41348)

Copyright © 2025, Θωμάς Μανόπουλος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

To cite this article:

Μανόπουλος Θ. (2025). Το Καραμοσάλι. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (24), 155–158. <https://doi.org/10.12681/prch.41348>

Θωμάς Μανόπουλος

Το καραμοσάλι (*)

- Δεν ξέρω, πρόξενε, πώς την πάτησε ο καπετάνιος κι έβαλε το βαπόρι τόσο βαθιά μέσ' στο ποτάμι.

Ο πρόξενος γύρισε και τού 'ριξε μια διεισδυτική μαπά και πήρε πάλι στα χέρια του το χαρτοκόπη.

- Ας πάρουμε τα πράγματα πάλι απ' την αρχή...

- Δεν έχω αντίρρηση, του απάντησε, κι ο πρόξενος πάτησε το κουμπί του μαγνητόφωνου.

- Το τηλεγράφημα του ατζέντη έγραφε πως τη συγκεκριμένη ημερομηνία θα μας περίμεναν τα ρυμουλκά στις εκβολές του ποταμού για να οδηγήσουν το βαπόρι στο βάθος της ζούγκλας όπου ήταν το ξυλουργικό εργοστάσιο. Φτάσαμε μεσημέρι. Τα νερά του ποταμού παράσερναν τεράστια δέντρα που έμοιαζαν με μικρά νησάκια. Πάνω τους παπαγάλοι και πίθηκοι τσίριζαν εκκωφαντικά. Σ' όλη την ακτίνα της ακτής δεν υπήρχε άλλο σημείο ζωής. Περιμέναμε ώς το απόγευμα και, επειδή τα ρυμουλκά δεν εμφανίζονταν, ο καπετάνιος εκνευρισμένος έδωσε εντολή στον υποπλοίαρχο, που πιλοτάριζε, να μπούμε στο φουσκωμένο ποτάμι. Προχωρήσαμε από τις εκβολές περίπου τέσσερα μίλια, χωρίς να δούμε στο δρόμο μας ούτε καλύβα. Ο ουρανός σκίζόταν από τις αστραπές και το ποτάμι στένευε. Ο καπετάνιος, που όλη αυτή την ώρα κάπνιζε και δάγκωνε νευρικά την πίπα του, όταν είδε πως στα εκατό μέτρα μπρος το ποτάμι κλεινόταν από τις φυλλωσιές των δέντρων, ούρλιαξε να σταματήσουν τις μηχανές και πήρε στα χέρια το χάρτη. Στη διαπίστωση του λάθους του κατέρρευσε, ζήτησε κονιάκ και στους αξιωματικούς, που είχαν συγκεντρωθεί γύρω του, τους εξήγησε τί είχε συμβεί. Στα γρήγορα συμφώνησαν όλοι πως το καλύτερο ήταν να μην ταξιδέψουμε νύχτα, να περιμέναμε ώς το χάραμα και μετά να βγαίναμε απ' το ποτάμι. Μόνο ο μηχανικός αντέδρασε, αλλά, όταν τον ρώτησαν πώς θα οδηγηθεί το βαπόρι μέσ' στο σκοτάδι και με το ρεύμα πρυμνιά, κατέβασε τον τόνο της φωνής του κι έφυγε για το μηχανοστάσιο μουρμουρίζοντας. Φουντάραμε καραμοσάλι πρύμα-πλώρα κι ακινητοποιήσαμε τη «Μυθολογία» στη μέση του ποταμού. Ορίστηκαν οι βάρδιες και μας έπιασε η κατασκότεινη νύχτα ακολουθούμενη από μια ομίχλη σαν ψιλή βροχή. Η υγρασία μας περόνιαζε και πήραμε από τις καμπίνες τα ποτά που θα μας ζέσταιναν.

(*) Απόσπασμα από το υπό έκδοση μυθιστόρημα «Το καραμοσάλι».

Οι μηχανές δεν έσβησαν, ο θόρυβός τους όμως δεν μπορούσε να σπάσει το τείχος της νεκρικής σιχίας που μας είχε κυριεύσει. Τρώγαμε στην τραπεζαρία ανόρεκτα, την κάθε μπουκιά την κατεβάζαμε με μια γουλιά ουϊσκι. Η κούραση και η ανησυχία δεν άφηναν το στόμα να βγάλει λέξη. Δεν θυμάμαι πόση ώρα πέρασε και ξαφνικά η ζούγκλα στοίχειωσε. Οι πιο παράξενοι και ανατριχιαστικοί ήχοι εκτοξεύονταν απ' όλα τα σημεία της νύκτας. Μια συναυλία που οι ήχοι της έρχονταν στ' αυτιά μας σαν άσκηση τρόμου, μια πρώτη επαφή με την τρέλλα που επιφυλάσσει το σκοτάδι της ζούγκλας στα μάπα κι όλες τις άλλες αισθήσεις. Ο καπετάνιος μετά το φαγητό ήρθε στο καπνιστήριο και μας ανακοίνωσε πως για κείνη τη νύκτα απαγορευόταν το ποτό κι έδωσε εντολή στο καμαρωτάκι να μαζέψει τα μπουκάλια απ' τα τραπέζια. Δεν αντέδρασε κανείς. Ο καπετάνιος, ζωσμένος τα πιστόλια του, προσπαθούσε να δείχνει ήρεμος, έκανε μερικά αστεϊάκια, αλλά στο βλέμμα του έβλεπες καθαρά τη ρωγμή απ' όπου είχε εισχωρήσει ο φόβος.

- Αυτή είναι εντελώς υποκειμενική κρίση, είπε ο πρόξενος και άναψε το πούρο του με αργές κινήσεις.

- Όχι, μ' αυτά που λέω δε θέλω να χαρακτηρίσω τον καπετάνιο. Απλά θέλω να δώσω την εικόνα που επικρατούσε εκείνο το βράδυ στο βαπόρι.

Ο πρόξενος του έριξε μια καλή ποσότητα ουϊσκι στο ποτήρι και με ειρωνικό ύφος τον ρώτησε:

- Ήταν η πρώτη φορά;

- Όχι, του απάντησε, κι έσφιξε τα χείλη του.

Πέρασαν λίγα λεπτά χωρίς να μιλήσουν. Ο ναύτης του έγνεψε, για να πατήσει το μαγνητόφωνο, και συνέχισε:

- Ο συναγερμός σήμανε στις δύο το πρωί, σχεδόν ταυτόχρονα με τους πυροβολισμούς. Άναψαν οι προβολείς, κι απ' τα μεγάφωνα της γέφυρας δίνονταν εντολές ανάμικτες με βλαστήμιες, για να προωθηθούμε προς την πλήρη.

- Ήσασταν οπλισμένοι;

- Όχι, βέβαια. Μόνο οι αξιωματικοί και ο λοστρόμος οπλοφορούσαν. Γι' αυτό οι περισσότεροι από το πλήρωμα δεν βγήκαν στο κατάστρωμα. Όλα τα φώτα από τις μίνιες των αμπαριών και οι προβολείς της γέφυρας ήταν αναμμένα. Ο μαραγκός, πίσω από μια κουλούρα συρματόσχοινο, βλαστήμαγε το λοστρόμο, που τον καλούσε να προχωρήσει και να καλυφθεί πίσω από τη βάρκα. «Με βάρεσαν στ' αχαμνά, λοστρόμε, του απαντούσε λαχανιασμένα.» Όταν τον έφτιασα, είδα πως ήταν κτυπημένος στο δεξί του χέρι που τό 'χε βάλει στα σκέλια του και είχε γεμίσει το παντελόνι αίματα. Μέσ' στην τρομάρα του έβλεπε τα αίματα και πιθανόν να πίστεψε πως τον βάρεσε στ' αχαμνά η σφαίρα. Τον τράβηξα προς τη βάρκα και τον έβαλα στην καρίνα. Άσε με

να τους φάω», είπε και κώθηκε πιο βαθιά στο κοίλωμα της βάρκας. Ο αιφνιδιασμός των Μαλαισίων είχε πετύχει. Με σύμμαχο τη βουή του ποταμού και το πυκνό σκοιάδι έφτασαν στη μάσκα του βαποριού και απ' το καραμοσάλι αναρικήθηκαν στην πλώρη. Χρησιμοποιούσαν ελαφρύ οπλισμό και, ταμπουρωμένοι στο καμπούνι και το βίντζι της άγκυρας, δεν έδιναν στόχο. Ήτανε και η ομίκλη που δε σ' άφηνε να ξεχωρίσεις περισσότερο από 'να-δυο μέτρα. «Σβήστε τους προβολείς, πλίθιοι», ούρλιαξε ο υποπλοίαρχος, απευθυνόμενος στους άντρες της γέφυρας που έδιναν στόχο και τραβούσαν τις σφαίρες πάνω τους σαν λυσσασμένο μελίτσι. Με τα πολλά κατάλαβαν τί τους ζπούσε κι έσβησαν τα φώτα, αφήνοντας αναμμένους μόνο τους προβολείς της πλώρης. Έτσι μας δόθηκε η ευκαιρία να προωθηθούμε και να ενημερωθούμε από τον υποπλοίαρχο για το τί θα κάναμε. Οι αξιωματικοί με τα επαναληπτικά τουφέκια καθήλωσαν τους νυχτερινούς εισβολείς. Εγώ μ' ένα λιπαντή, το Σωτήρη, ακολουθήσαμε το λοστρόμο στο μεσιανό αποθηκάκι. Ίσως να μην υπήρχε άλλη λύση εκείνη τη στιγμή. Θα ρίχναμε φωτιά στην πλώρη κι εγώ με το λιπαντή θα προσπαθούσαμε να κόψουμε το καραμοσάλι της πλώρης. Έβγαλε ο λοστρόμος δυο δοχεία κηροζίνη και μια αγκαλιά στουπί. «Παιδιά, το νου σας μη κυθεί η κηροζίνη στο κατάστρωμα, γιατί θα καούμε σαν τα ποντίκια». Με το λιπαντή πήραμε από 'να βαρύ τσεκούρι που το καλύψαμε με παλιόπανα και μπουσουλώντας φτάσαμε στο δεύτερο αμπάρι όπου ήταν ο υποπλοίαρχος. «Καίπα-Γιώργη, μη σταματήσεις τα πυρά, ώσπου να φτάσουμε στα κολονάκια», του ψιθύρισε ο λιπαντής και προχώρησε. Στα μέσα της απόστασης που θα διανύαμε πέρασαν από πάνω μας σφυρίζοντας οι φλεγόμενες μπάλες, που πετούσαν οι δικοί μας πάνω και γύρω από το βίντζι της άγκυρας. Οι αυτοσχέδιες βόμβες που εκσφενδονίζονταν με δύναμη, όπου έπεφταν, κόλλαγαν σα βεντούζες, ενώ η κηροζίνη που ήταν βουτηγμένα τα στουπιά έφταχνε φλεγόμενα ρυάκια. Μια τέτοια κόλλησε πάνω σ' ένα Μαλαίσιο, ο οποίος ουρλιάζοντας έπεσε στο ποτάμι. Αυτή η επιτυχία είχε θετική επίδραση στο ηθικό μας. Οι αξιωματικοί προωθήθηκαν στο πρώτο αμπάρι και με την ευστοχία τους καθήλωσαν τους πειρατές. Δυο ακόμη πειρατές τραυματίστηκαν από σφαίρες και πέφτοντας στην κουβέρτα πήραν τα ρούχα τους φωτιά. Ουρλιαχτά πόνου και ασταμάτητες ριπές των όπλων έκαναν την πλώρη κόλαση. Οι Μαλαίσιοι άρχισαν ο ένας μετά τον άλλο να βουτούν στο ποτάμι. Από το βίντζι της γέφυρας δεν ακούγονταν πυροβολισμοί. Σταμάτησαν και οι δικοί μας και περίμεναν. Οι φωπές σιγά-σιγά έσβηναν κι ένα αλαφρύ αεράκι του πρωινού ερχόταν απ' τη μεριά της θάλασσας. «Πάμε», μού λέει ο λιπαντής. «Βρε Σωτήρη», του απάντησα, «περίμενε λίγο ακόμη, όπου νάναι ξημερώνει». «Φεύγω», μου φωνάζει κι ανέβη-

κε γρήγορα τη σκάλα της πλώρης. Τον ακολούθησα κι άκουγα πίσω μου το λαστρόμο να ζητά με το γουόκι-τόκι απ' τη γέφυρα να σβήσουν και τα υπόλοιπα φώτα της πλώρης. Κονιοστάθηκα και του φώναξα: «Μαστρο-Μήτσο, ξέρεις τί ζητάς; Αν σβήσουν τα φώτα, θα την πατήσουμε». «Κάμε δουλειά σου», απάντησε και προχώρησε κατάπλωρα, ενώ τα φώτα έσβηναν. Δε βλέπαμε πλέον καλά. Ο Σωτήρης άρχισε να χτυπά το παλαμάρι με το τσεκούρι σαν αφηνιασμένος. Στην τρίτη τέταρτη τσεκουριά ένας τραυματισμένος Μαλαίσιος ξετύρωσε απ' το σκοτάδι σαν οχιά και τού 'χωσε στην πλάτη το μαχαίρι. Δεν πρόλαβα να ανυδράσω. Ο Σωτήρης βόγκηξε και, αφού για μια στιγμή έμεινε ακίνητος σαν να προσπαθούσε να καταλάβει τί έγινε, μετά γύρισε με φόρα, χτύπησε με το τσεκούρι κατάστηθα τον πειρατή κι έπεσαν στο κατάστρωμα αγκαλιασμένοι. Έσκυψα και τον ανασήκωσα κι αυτός μουρμουριστά επαναλάμβανε: «Κόψε τον κάβο... κόψε τον κάβο...». Έτρεξα στην πλώρη και πάνω στη μάσκα βρήκα τους άλλους που ρίχνανε μπουρλότια στα ταχύπλοα των Μαλαίσιων. Ήρθανε και πήρανε το Σωτήρη κι εγώ αποτέλειωσα τον κάβο. Το βαπόρι πήρε κλίση προς την όχθη, εκεί όπου το σπρώχνανε τα ρεύματα. Ευτυχώς όμως γιατί δώσανε έγκαιρα στροφές στις μηχανές και έστριψε το πμόνι. Πήραμε τις μάνικες και σβήσαμε τις μικροφωπές, κυρίως απ' τα κορμιά των πειρατών που είχαν γίνει κάρβουνο.

- Αυτά, κύριε πρόξενε. Κλείσε τώρα το μαγνητόφωνο.

Άναψε τσιγάρο και τράβηξε μια γουλιά από το ουϊσκι του.

- Δεν έχω τίποτε άλλο να προσθέσω. Μόνος διάλεξα αυτή τη δουλειά...

